

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Rudolphi Goclenii Exercitationes et disputationes ethicae & politicae

Goclenius, Rudolph

Marpurgi Cattorum, 1601

LXXVII. An justitia legalis seu universa & virtus differant inter se?

[urn:nbn:de:bsz:31-109121](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-109121)

tur de furto petulanter facto, & ab eo cuius ætas iam judicare potest. Hic igitur justitiæ severitas est exercenda.

LXXVII.

An Justitia legalis seu Universa & Virtus differant inter se?

ARISTOTELES 5. Ethic. agens de Justitia, Justitiam universam vocat omnium virtutum conjunctionem, sicut per Injustitiam universam intelligit omne vitium. Object. Si igitur, inquis, Justitia universalis est omnis virtus, ejus tractatio fuerit supervacanea. At primum. Prorsus enim nihil differt à virtute. Ergo & secundum. Solutio, Resp. Connexum est infirmum, & assumptionis probatio falsa est. Aliquid enim, inquit Aristot. interest inter virtutem & Justitiam universam. Est eadem illa quidem, sed ejus essentia non est eadē, verum quā habet respectum ad alterum, Justitia est. Quā talis quidam habitus est, absolute virtus est, hoc est: Quatenus virtutes ad habentem referuntur, sic & subje&ti circa quod versantur, & *δεξιόν*, hoc est, subje&ti recipientis, id est, animi (cujus habitus sunt) respectu variis particularibus nominibus appellatur, ut fortitudo, temperantia. Quatenus verò communem spectant, seu societatem politicam, & ad alios quoq; pertingunt, ac ita sunt bo-

Bb 5 - num

num ἀλλοτρίων (alienum:) sic Justitiæ universalis seu legalis ambitu comprehenduntur. Hęc (quod silentio hęc involvendum non est) id eò dicitur necessaria per accidens, quia cives tantum bonos efficit: particularis verò justitiæ (quæ suum cuiq; tribuit) per se necessaria dicitur, quia viros bonos efficit.

LXXVIII.

*An Particularis & universalis Justitia dicatur
Justitia ὁμωνύμως?*

ARISTOTELES lib. 5. cap. 2. Eth. Justitiam ait & injustitiam πλεοναχίς λέγεται multis modis dici, ita tamē, ut homonymia illa, id est, communitas nominis, & definitionis ejus diversitas, sit obscurior & minus apparens. Injustus enim dicitur & is qui legibus non obtemperat: & is qui æqualitatem negligit. In quarto verò cap. Justitiæ universali, quæ eorum quendam omnium virtutum complectitur, ac cives bonos efficit, & particulari, quæ viros bonos reddit, ait nomen justitiæ univocè convenire, id est, secundum nomen & rem. Hęc non pugnant inter se. Univocè enim seu synonymos dicitur & universalis & particularis Justitia vel injustitia, si spectes communitatem hanc, quò utraq; ad alterum refertur: seu propter communiæ genus, id est, quòd conveniunt in communi genere